

عليرضا ذيق

" سحر " ين " ماويلر "

ادبي تنقيد

" ح. ر. ، سحر " ين " ماويلر " آدلي شعر مجموعه سي نين 65- نجي ايلده
ياييلما خبري ، اولدوز كيمني نه قَدَر سس سيز آخسادا او قَدَر آرتيق
پارلادي و آذربايجان ادبيات سماسيندا يئني بير آيدين ليق و جانلانما يا
چئوريلدي.

فيكيرده و دويغو دا تام بير ديشيك ليك ، باجاريقلي تكنيك و فورم ، گؤزل ،
جانلي و الوان تصوير لر ، اونون صنعت و ياراديجيلقي نين گؤزه چارپان ايلك
خصوصيت لرinden اولاراق ، بيز بوشعر لرin آرديندا دوشونجه لي ، آييق ،
درين ايلهام لي و اينجه دويغولو بير قادين شخصيتي ايله ده تانيش
اولوروق. بو قادين ليغين سرين و گئنيش كؤلگه سي ، تكجه اونون
جسارتلي ليريكا سيندا يوخ ، بلكه باشقا جهت لي شعر لرينده ايسه اؤز
أبرازيني يئر به يئر تمثيل ، تشبيه و استعاره شكلينده بيلديرير.

" ماوي گۇپلر چارشابلارين آچان زامان " ، " دريالار اوسكويه دولمايان
كيمى " ، " آغزىمدا كى ساققىز سئوينجىم " ، " قان رنگين گۇستر مز
دونومو گئىم " ، " قاشى دوشموش اوزو گومو " و داها آيرى مىصراعلاردا
گلن بئله نكى تشبیه لر ، تکه قادين احساساتىندان چاغلانا بيله ن
ادبى بدیعى تصوير لر اولاييله رلر . ايجتماعى مونسىت لره ياناشماق ،
دۇورون موعاصىر طلب و چتىن لىك لرىنه توخونماق و آچىق گىزلىن درد
لر دىوب قانماق ، بىلىك و آيىق لىق دان آسىلى اولماق لا برابر ، او
نىسگىل و درد لر ادبى – بدیعى بىر شكىلده جسارتله يازىب بيان ائتمك
، صنعتكارىن داها آرتىق بىر وظیفه سینه چئوريلمه لىدى و " سحر " ين
پوئز ياسى حتما او آنلاردا كى شاعىر ، حىاتى نىن لاپ خصوصى و
محرمانه جهت لرىندن سۇز آچىر بو آغىر و چتىن ايجتماعى وظیفه يه
صادىق قالاراق ، اومود وئرىجى بىر واقىف لىك له اوخوجو ايله يانا شىر :

سارسىلماز داغلارىن ذىروه سىن دئدىم ،
دىزلرىم يورولوب بوكولن زامان .

لحظه لر اوستونه

گئجه لر بوىو

ظولمت قارقىش كىمى توكولن زامان:

صباحىن ، گونشىن جلوه سىن دئدىم.

سئوگىنىن گۇروشه گلمه سىن گرک

هاچانا جان دئمك؟

هاچانا قدر؟

بو آيىق سالماق لىق و خلقىن مىنلرجه آدسىز ، سوسموش و گىزلى كدر

و غم لرىندن حزين – حزين سۇز آچماق نهايتده اوجا بىر فرياده دۇنور:

سارلدى غصه دن اوزلر ، آغاردى يول دۇين گۇزلر

نه لازىمدىر حزين سۇزلر ، " سحر " فرياد اولان يئرده

بو آل ده ائدلميش واقيف ليك دير كي آزاد ائديجي ديناميزم لره جان و گوج
وئريو و " كۆرپه آللرين بارماقلاريندا ، قان قوروياندا " و اونداكى "
ماويلر قارالير دان اوزاقلاشير " آد آرزوسون سینه سيندن كۆهنه نيشان
كيمين درن ، عشقى قبله ائده ن ايگيت ، گونش يولون گنده ن ايگيت " لر
بسله نير لر . صنعتكارين موعاصير ليگي و دؤوره اويغون اولان بير ديلي
مهارتله بديعي ياراديجيلىقىندا ايشه آپاردىقى ، اونون ليريكاسينا داها دیر
لي بير گۆزه ل ليك و يئني ليك وئريو .
... پولاد تى اراده ،
بير شوشه گولاب كيمي ساده انسان
ديله بيرم .
پاساژ قاباغيندان ، پاساژ قاباغينا چاتماق ،
ساوالان دايانا جاقلى ياشا ماق ،
چتين يولا يولداش ديله بيرم .
چتين يولا
يولداش ...

" زامان يو كو كوره گيمده " دئييب " صاباحين يولو هارداندي ؟ " سوران
شاعيرين " پاساژ " كيمي بئله نكي أبراز لاري ايشه آپارماقي ، هئچ ده
تصا دفي دئييل بلكه بونلار بوتونلوك له ، موعاصير طلب لري دويوب قانماق
دان ايره لي گلن بير آغير ضرورتين نيشاني كيمي قيمت لن مه لي دير
لر . ايچتيماعي سمبو ليزمين تأثير گوجو و آرادا سيرا دا گؤرونن
سوررئاليزمين ايري و قانلي دامار لاري ، ماويلر مجموعه سيني داها
زنگين له دير . نئجه ديه ر لر شاعيرين ياراديجيلىق دونياسيندا آن
سيرلي ، تعجبللي و دهشتلي اولان ايشلر و اتفاق لار ، ائله بير عادي و
حقيقي سايقدا جيلوه له نير لر كي بو آرادا تكجه شاعير ايلهامي و ايلهاما
باغلي ليق دير كي او آل چاتماز و سحيرلي دنيا لارين " زامان توزونا "
بورونموش قاپي لارين بيزيم اوزوموزه آچيري :

گئجه دیر...

باخیرام آی باجاسیندان

باشقا بیر ماوی گۆیه

اوردا دا وار ائله بیل :

گئجه یوردو ن قانا دۇنموش دنیزیندن

نئچه بیر غملي بولود ،

چنلي داغ ،

قانلي سۇيود .

گئجه دیر ...

باخیرام آی باجا سیندان

باشقا بیر ماوی گۆیه

سربست شعر لرده ریتمیک بیر وزن و کلامین موسیقیایی ظرفیت لریندن

باجاردیقجا بهره لن مک ، تکنیک و فورما جهتیندن " سحر " ین شعرینی

داها اوستون بیر سویه یه قالدیریر:

یاخینلاشیر

یاواش یاواش

یانار داغا یاناشماقیم ،

یاناشماغین ،

یاناشماقلار .

" سارالان گولو ، بیچیلن دیلی " و " قفس آدلی لانه نی ئیلیرم " سؤیله

ین شاعیر " یئنی غربته قووشوم گئدیم " دئسه ده غربت پنجه سینده ده

وارلیقین بوغولان گؤرور . آخی شاعیر دئمیشکن گئجه دیر و بو گئجه ده "

شیرینلر آچی دیر ، هر نه وار غریب / لحظه لر لاپ اوزون / دیلک لر سورگون

/ اولدوزلار اوزونه چئویریب بۇرکون ... " آما نه غم کی ظلمت دن زارا گلن

و اوره گینی کدر اوزه ن شاعیر صاباحا اینانیری ، اؤزوده بۇیوک بیر ایناملا :

تک قالب ظلمت آلینده ، باغیریب سوسما " سحر "

چکیلر جهد ائله سک آیری مداره گئجه لر

67/5/15- تهران

-
- ماويلر / حميده رئيس زاده (ح.ر. سحر) / بيرينجي چاپ 1365/
انتشارات فرزانه / تيراژ 500نوسخه

zihagh@yahoo.com

www.maral65.blogfa.com

This document was created with Win2PDF available at <http://www.daneprairie.com>.
The unregistered version of Win2PDF is for evaluation or non-commercial use only.